

נסיכה צפרדע

בלרוס

במדינה אחת, בממלכה אחת חי מלך עם מלכה והיו להם שלושה בנים. כולם טובים, יפים וכה מוצלחים שלא ניתן

לתאר במילים או לרשום בעט. לבכור קראו מיכאל-הנסיך, לאמצעי קראו סאשה-הנסיך ולצעיר קראו איוואן-הנסיך. הבנים גדלו בחצר המלך עד שיום אחד קרא להם אבא המלך ואמר:

"אתם כבר גדולים והגיע זמן למצוא לכם נשים. צאו שלושתכם לשדה פתוח, מתחו את מיתרי הקשתות שלכם וירו חצים. כל אחד מכם ימצא את כלתו איפה שייפול החץ שלו."

החץ של הנסיך מיכאל, הבכור, נפל בחצרו של קצין המלך ושם מצאה אותו בת הקצין. הנסיך הבכור לקח אותה לאישה. החץ של הנסיך סאשה, האמצעי, נפל בחצרו של סוחר עשיר והנסיך התחתן עם בת הסוחר.

והחץ של הנסיך איוואן עף רחוק והוא לא ידע איפה הוא נפל. הלך איוואן לחפש את החץ שלו, הלך עד שהגיע לביצה גדולה. ובקצה הביצה ראה צפרדע שיושבת על תל קטן ומחזיקה את החץ שלו.

חזר איוואן לאבא המלך ושואל:

"מה עלי לעשות? לחיות כל החיים עם צפרדע? היא הרי לא מתאימה לי."

"נכון" ענה לו אבא המלך "אבל כנראה זה הגורל שלך."

וכך התחתנו שלוש הנסיכים: הבכור עם בת קצין, האמצעי עם בת סוחר והצעיר - עם צפרדע.

עבר זמן ושוב קרא המלך לבניו ואומר:

"אני רוצה לדעת מי מהכלות שלי המוצלחת ביותר. אמרו להן לאפות לי למחר חלה לבנה, יפה, רכה וטעימה.

חזר איוואן הנסיך לאשתו הצפרדע עצוב ומודאג והיא שואלת: "למה החמירו פניך? מה קרה? האם שמעת מאבא שלך מילה רעה?"

"איך לא אתעצב? המלך אבא שלי אמר שתאפי עד מחר חלה לבנה ורכה."

"זאת לא סיבה לדאגה. אל תתעצב. לך לישון ותראה שתוכל להביא לאבא חלה טובה."

הנסיכה צפרדע השכיבה את בעלה לישון ובעצמה הורידה מעצמה את עור הצפרדע והפכה מיד לוסיליסה החכמה, בת מודרי האשף. היא יצאה למרפסת מול המים, מחאה כף וקראה בקול רם:

"משרתות, מטפלות, תתאספו, בואו ואפו לי למחר חלה כפי שנהגתי לאכול אצל אבא שלי."

למחרת התעורר הנסיך איוואן ולצפרדע הייתה כבר חלה לבנה, רכה, סמוקה וכה יפה שלא ניתן לחשוב ולא לספר אלא רק לתאר באגדה! והחלה מקושטת יפה מלמעלה ובמרכזה עיר מוקפת חומות.

איוואן שמח מאוד, עטף את החלה בבד ובא לאבא. גם הבנים האחרים הביאו למלך את החלות שלהם.

המלך לקח קודם את החלה של הבן הבכור, הביט עליה מכל הצדדים ושלח אותה למטבח. אחר כך לקח חלה של הבן האמצעי וגם אותה שלח לשם. אך כאשר איוואן-הנסיך הגיש לו את החלה שהביא אומר המלך:

"זו חלה, חלה כזו אוכלים רק בחג!"

ואמר להגיש אותה לשולחן המלכותי.

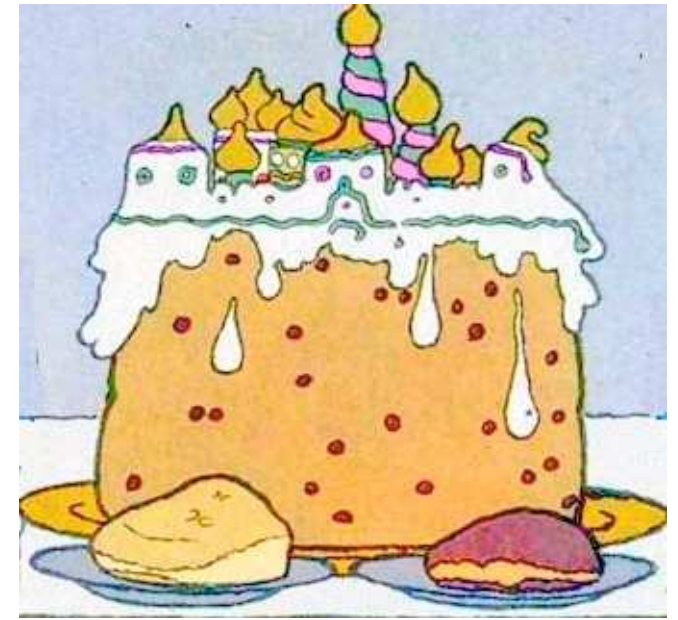
אחרי כן אמר המלך לבנים:

אני רוצה לראות איזו מהכלות היא הזריזה ביותר במלכת יד.

אצל אבא שלי. "
בבוקר איוואן-הנסיך התעורר וראה – הצפרדע מדלגת בשדה
ולפניו מונח שטיח משי כה יפה, כה נהדר, שלא ניתן לתאר
במילים ולא בעט, אלא רק לספר על כזה באגדה. השטיח
מקושט בציורים של ממלכה שלמה, עם הרים, יערות, נהרות
ואגמים.

שמח מאוד איוואן והביא את השטיח לאבא. גם האחים הביאו
את השטיחים שלהם.

שכל אחת תארוג לי עד מחר שטיח משי. "
איוואן חזר הביתה עצוב, ראשו מורד לחזה.
"קווה-קווה איוואן! מה קרה? האם החלה שלי לא מצאה חן
בעיני אבא המלך? או אולי שמעת ממנו נזיפה או מילה
רעה?"
"איך לא אתעצב. אבא המלך שיבח את החלה ועוד ציווה
שתכיני עד מחר שטיח משי."
"אל תתעצב, אל תדאג! תירגע ולך לישון. תראה שמחר
בבוקר תהיה רגוע יותר."
איוואן נשכב לישון והיא הורידה מעצמה את עור הצפרדע
והפכה לוסיליסה החכמה, בחורה יפהפה. ואז יצאה
למרפסת, מחאה כפיים וקראה בקול חזק:
"משרתות, מטפלות! ארגו לי שטיח משי כמו זה שעליו ישבתי

"אל תפחדו אורחים נכבדים! זאת הצפרדעונת שלי באה בתיבה שלה."

מרכבת זהב הגיעה למרפסת הארמון, רתומה בשישה סוסים וממנה יצאה וסיליסה החכמה, יפה כל כך שלא ניתן לדמיין, לא לתאר ורק באגדה לספר. היא לקחה את איוואן בידו והובילה אותו אל השולחנות הערוכים. האורחים התחילו לאכול ולשתות. וסיליסה החכמה שתתה

הבן הבכור פרש את השטיח שלו והמלך הביט עליו ואמר: "תודה, תשימו אותו על הסף של הארמון! גם הנסיך האמצעי הראה את השטיח שלו. המלך הביט ואמר:

"על זה ננקה את הרגליים בכניסה!" אבל כשהבן הצעיר פרש את השטיח שלו כולם עצרו את נשימתם. המלך קיבל את השטיח ואחר כך אמר: "לפרוש את השטיח הזה לפני כס המלכות שלי!" ואז ציווה המלך שכל הבנים יגיעו מחר למסיבה בארמון, יחד עם נשותיהם. שוב חזר איוואן לאשתו עצוב, עם ראש מורד לחזה.

"קווה-קווה, איוואן-הנסיך! מה קרה? האם אבא אמר לך מילת נזיפה?"

"איך לא אדאג? אבא המלך רוצה שאבוא יחד אתך מחר למסיבה. איך אראה אותך לאנשים!"

"אל תדאג, אל תתעצב! לך אל המלך ואני אבוא אחריו. כשתשמע דפיקות או רעם אמור רק: 'הנה הצפרדעונת שלי נוסעת בתיבה שלה!'"

באו האחים עם נשותיהם אל מסיבת המלך. שתי הנשים מלובשות, מקושטות. עמדו ליד איוואן וצחקו:

"למה באת בלי אישה? יכולת להביא אותה עטופה במטפחת! ואיך השגת יפהפייה כזו? הוצאת אותה מהבוץ?"

אבל אז נשמעו דפיקות ורעם חזק. כל הארמון רעד. האורחים נבהלו, קפצו ממקומותיהם ואיוואן-הנסיך אומר:

בינתיים איוואן עזב לרגע את אשתו, רץ הביתה, מצא את עור הצפרדע ושרף אותו בתנור.

כשוסיליסה החכמה חזרה הביתה ולא מצאה את עור הצפרדע, הבינה שהוא הושמד. היא התעצבה ודאגה מאוד. "איוואן, איוואן! מה עשית? אילו היית מחכה עוד קצת, הייתי יכולה להיות לאשתך של ממש, ועכשיו אנו צריכים להיפרד. חפש אותי אחרי שלושים ושמונה ארצות, בממלכה שלושים ותשיעית, אצל קושצר בעל האלמוות."

היא הפכה לברבור לבן ועפה דרך החלון. איוואן-הנסיך בכה מרות ואחר כך נפרד מאבא המלך ואמא המלכה והלך לאן שהובילו אותו עיניו.

הלך והלך הרבה עד שפגש איש זקן מאוד. "שלום" אמר האיש "לאן פניך אדם צעיר?" איוואן סיפר לו על אסונו.

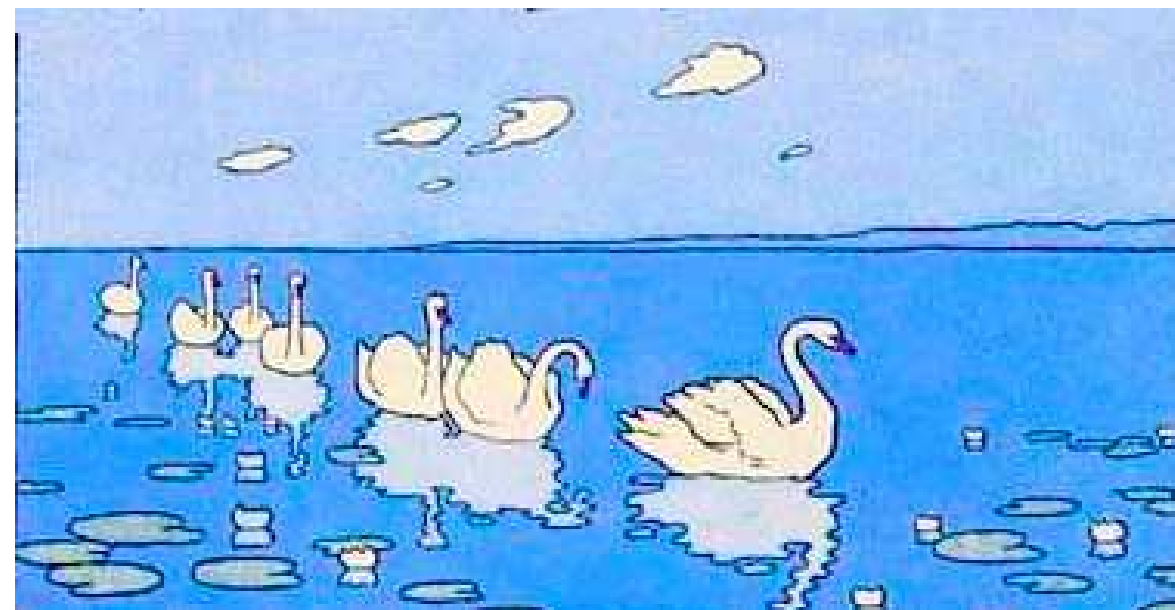
"הו, איוואן-הנסיך! מדוע שרפת את עור הצפרדע? לא אתה הלבשת אותו עליה ולא היית צריך להשמיד אותו. דע לך שווסיליסה החכמה נולדה יותר מאבא שלה, האשף מודרי המפורסם. על כך הוא העניש אותה וציווה עליה שלוש שנים לחיות כמו צפרדע בבוץ. אבל אני אוכל לעזור לך. הנה לך סליל חוטים. לך אחריו, לך לאן שהוא יתגלגל, לאן שהוא יוביל אותך."

איוואן-הנסיך הודה לזקן והלך אחרי הסליל שהתגלגל לפניו. הוא עבר ביער ופגש בדוב. איוואן לקח קשת ורצה לירות בדוב אך זה אמר בקול אנוש:

מהכוס אך את שארית היין שופכת לשרוול הימני של שמלתה. היא גם אוכלת מהעוף הצלוי ואת העצמות זורקת לתוך שרוול שמלתה השמאלי.

נשות האחים הגדולים ראו זאת ועשו כמוהו. אחרי שכולם אכלו ושתו הגיע זמן ריקודים. וסיליסה החכמה לקחה את איוואן-הנסיך והתחילה לרקוד אתו. תוך כדי הריקוד הניפה שרוול ימני ומחוץ לארמון הופיע אגם. היא הניפה שרוול שמאלי ומשם יצאו ברבורים לבנים ששחו על פני האגם.

המלך והאורחים התפלאו מהקסמים האלה. והנשים של האחים הגדולים רקדו גם הן, הניפו את שרווליהן ועצמות

העוף הועפו ישר למלך באף. המלך התרגז וגירש אותן מהמסיבה.

"איוואן, אל תהרוג אותי. אוכל להועיל לך מתי שהוא."
איוואן נתן לדוב ללכת ובעצמו הלך הלאה. ראה פתאום
שמעליו עף ברווז בר. שוב לקח איוואן-הנסיך את הקשת
ורצה לצוד את הברווז. אלא שהברווז קרא בקול אנוש:
"אל תהרוג אותי, איוואן! אוכל להועיל לך מתי שהוא."
איוואן המשיך ללכת וראה ארנב גדול רץ בדרך. שוב תפס
איוואן את הקשת אבל הארנב קראה בקול אנוש:
"איוואן-הנסיך! אל תהרוג אותי. אולי אוכל לעזור לך מתי
שהוא."

איוואן הניח לו.

אחרי הליכה רבה איוואן הגיע עד חוף ים. שם ראה זאב-מים
מונח על חול ונושם בקושי.

"רחם עלי, איוואן-הנסיך" קרא זאב-המים "שים אותי למים."
איוואן הכניס את הדג למים והלך הלאה בחוף.

כך הלך איוואן-הנסיך עוד זמן רב, עד שסליל החוטים הוביל
אותו לביתן קטן.

הביתן עמד על כרעי תרנגולת והסתובב סביב עצמו. איוואן
אמר:

"ביתן, ביתן! עמוד עם הפנים אלי ועם הגב אל הים."

הביתן הסתובב ואיוואן ניכנס. בפנים ראה את באבא יאגה
ששוכבת על הלבנה התשיעית של התנור.

"מה אתה מחפש אצלי, אדם צעיר?" שאלה באבא יאגה.

"לפני שתשאלי שאלות מוטב שקודם תאכילי ותשקי אדם
שבא מהדרך ושתכיני לו מרחץ." ענה איוואן.

הגיע אל העץ ולא ידע איך לעלות, איך להשיג את הארגז שבו יושבת הארנבת. הוא ניסה לנענע את האלון אך הדבר לא עזר.

והנה ממוקם כלשהו הגיע אל העץ הדוב. הוא דחף את העץ בגופו הגדול ועקר אותו עם השורשים. הארגז נפל והתפרק על האדמה.

מהארגז קפצה ארנבת שהתחילה לברוח. אלא שאז קפץ אחריה הארנב הגדול, השיג אותה ופירק אותה לחתיכות. מהארנבת עפה ברווזה שהתרוממה גבוה, גבוה באוויר. ומיד אחריה הופיע ברווז-בר, נתן לה מכה על הגב ומהברווזה יצאה ביצה שנפלה ישר לתוך הים.

איוואן ראה זאת ובטוח היה שכל כבר אבוד כי הביצה שוכבת על קרקעית הים. הוא ישב על חוף והתחיל לבכות מרות. אך אז הגיע לחוף זאב המים עם הביצה בין שיניו. איוואן לקח את הביצה והלך לצריף של קושצ'ר. קושצ'ר ראה את הביצה בידיו של איוואן והתחיל לרעוד מפחד. איוואן הלך וזרק את הביצה מיד ליד. הוא התקרב וקושצ'ר נופל וקם, נופל וקם. ואז איוואן שבר את הביצה, הוציא ממנה מחט ושבר את הקצה שלה וקושצ'ר נפל מת. איוואן-הנסיך ניכנס לצריף, ביקש מואסיליסה החכמה לצאת וחזר אתה אל הממלכה של אבא. אבא המלך שמח מאוד והכין נשף גדול לכל תושבי העיר. הזוג המאושר חי עוד הרבה זמן בשלום ובאושר.

באבא יאגה האכילה אותו, נתנה לו לשתות והכינה לו אמבט חם. ואז סיפר לה איוואן-הנסיך שהוא מחפש את אשתו, וסיליסה החכמה. "אני יודעת!" אמרה באבא יאגה "היא עכשיו אצל קושצ'ר בן אלמוות. קשה להגיע אליו וקשה עוד יותר להתמודד אתו. אבל אם אתה כבר כאן אגלה לך איפה מוסתר המוות של קושצ'ר. הוא נמצא בקצה מחט והמחט בתוך ביצה. הביצה נמצאת בבטן ברווזה שיושבת בתוך ארנבת. והארנבת יושבת בארגז העומד על עץ אלון גבוה. על העץ הזה שומר קושצ'ר כמו על בבת עינו." ובאבא יאגה הסבירה לאיוואן איפה עומד עץ האלון. איוואן